

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ЕТНОДИЗАЙН

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ВИКЛАДАЧА:

Олексюк Марія Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій КОГПА ім. Тараса Шевченка, викладач Технологічного практикуму, Практикуму з художньої обробки матеріалів.

Е-mail викладача

oleksjuk.marja@ukr.net

Розклад консультацій

Очні / дистанційні консультації (середа)

Час проведення

16.00 – 17.00

Місце проведення

96 ауд.

Досвід роботи за фахом – 20 років. Автор понад 40 наукових та науково-методичних праць, у тому числі навчально-методичних посібників та публікацій у зарубіжних виданнях.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

ОК Етнодизайн – вибірковий компонент освітньо-професійної програми Трудове навчання та технології. Інформатика для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Обсяг курсу – 4 кредити ЄКТС, 120 год.

Підсумковий контроль – залік.

Мета та цілі курсу.

Мета курсу «Етнодизайн». В межах навчальної дисципліни забезпечується набуття здобувачами практичних навичок щодо використання в процесі проєктної діяльності елементів орнаментики, видових ознак етнічних стилів, основних трендів етнодизайну. Головна мета ОК – розвиток художнього декоративного та дизайнмислення, набуття системи спеціальних знань з етнодизайну, оволодіння методами стилізації, здатності до трансформації, удосконалення навичок композиційної побудови, використання кольору у процесі розробки об'єктів етнодизайну.

Завдання дисципліни:

Опанування дисципліни дозволить сформувати і розвивати естетичне бачення і дизайн-мислення як необхідні умови творчого самовираження, набути практичних навичок щодо використання в процесі проєктної діяльності стильових вирішень об'єктів графічного дизайну, елементів національної культури і мистецтва, вітчизняних етнокультурних традицій, регіональних особливостей етнодизайну, з врахуванням специфіки української метальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації.

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні компетентності, що формуються у здобувачів у процесі вивчення навчальної дисципліни:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність розробляти виявляти, ставити і розв'язувати проблеми та управляти проектами.

ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності, що формуються у здобувачів у процесі вивчення навчальної дисципліни:

ФК6. Здатність до графічного та вербального опису проекту, розроблення проектно-конструкторської документації, внесення й оформлення змін у зв'язку з корективами, які виникають у процесі реалізації проекту в матеріалі.

ФК7. Здатність застосовувати знання сучасної техніки та технології, графічної грамотності, практичні вміння та навички проектно-конструкторської, виробничої діяльності при розробці об'єктів практичної діяльності учнів.

ФК8. Здатність планувати технологічні процеси та проектувати із використанням сучасних комп'ютерних технологій об'єкти технологічної діяльності.

ФК13. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проектів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.

ФК16. Здатність до творчого процесу: генерування ідей, висування гіпотез, асоціативного мислення тощо.

Програмні результати:

ПРН13 Володіння знаннями, уміннями і навичками застосування сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій.

ПРН18 Уміння застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН20. Уміння застосовувати закони науки і техніки у процесі навчальної роботи та проектно-технологічної діяльності.

ПРН21 Знання та розуміння основ графічної підготовки, оформлення креслень, конструювання та моделювання з використанням систем апаратного проектування.

Навчальний контент.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Ознайомлення з виставковими експозиціями музеїв декоративно-ужиткового мистецтва за темою: Мистецтво етнодизайну в художній культурі України.

Тема 2. Стилізація, цитування, аналогія, наслідування, імітація, синтез, дифузія як методи розробки об'єктів етнодизайну.

Тема 3. Формотворчі методи використання кольору.

Тема 4. Ескізна розробка дизайн-об'єкту за етнічними мотивами.

Тема 5. Орнамент: семантика, міфологеми.

Тема 6. Композиційні схеми виконання орнаменту.

Тема 7. Закони орнаментальної композиції.

Тема 8. Види орнаментальної композиції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 9. Використання кольору в орнаментиці.

Тема 10. Ритмічна організація орнаменту.

Тема 11. Мотиви орнаменту.

Тема 12. Виконання у матеріалі геометричного, рослинного, твариного, змішанного типів орнаменту.

Тема 13. Витинанка: види і техніки.

Тема 14. Розробка дизайн-концепції з використанням етнічних мотивів.

Тема 15. Розробка дизайн-концепції з використанням етнічних мотивів української художньої культури.

Тема 16. Основні мотиви українського етнічного стилю у сучасному дизайні.

Тема 17. Виконання проектної частини (графічне рішення, малювання простим олівцем).

Тема 18. Робота над проектом (пошук форм та орнаментальних мотивів).

Тема 19. Виконання проектної частини (кольорове рішення).

Передумови для вивчення дисциплін:

Пререквізити: (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями): з дисциплін «Художнє проектування», «Нарисна геометрія та креслення», «Основи дизайну», «Декоративно-ужиткове мистецтво». Вміння зображувати предмети за допомогою різних технік; використовувати символи і знаки для відображення цінностей культури в розробці художньо-проектних вирішень. Вміння використовувати методики проектування дизайн-об'єктів.

Методи навчання. Лекція, розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрування, самонавчання, лабораторні роботи, проекти, дискусія.

Методи контролю. Письмовий звіт до лабораторної роботи, усне опитування, виконання проектів, презентація робіт.

Підсумковий контроль. Залік.

Технічне й програмне забезпечення (обладнання).

Електронний варіант тез лекцій, тематика лабораторних занять та практичних завдань до них, електронні версії інформаційного забезпечення.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Допускаються пропуски занять з поважних причин. Для успішного

засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття; конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях; дотримуватись дедлайнів у виконанні завдань; брати участь у контрольних заходах (поточний, підсумковий контроль).

Відпрацювання пропущених занять.

Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття. Заняття відпрацьовується під час консультації викладача. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна доброчесність

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності у порядку, визначеному Положенням про академічну доброчесність в КОГПА ім. Тараса Шевченка, Положенням про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування у навчальному процесі КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Зарахування результатів неформальної освіти. Відповідно до положення Академії про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-neformalnuosvitu.pdf>), може бути здійснено зарахування окремих компонентів навчальної дисципліни із представленням відповідних підтверджуючих документів (сертифікатів курсів, тренінгів, вебінарів тощо), за відповідною заявою здобувача вищої освіти. Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, відбувається у семестрі, що передує вивченню дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова С. Етнодизайн як явище сучасної культури/ Гуманізація навчально-виховного процесу. 2011. Вип. LIV С. 27-322.

2. Сиваш І. О. Концептуальні засади етнодизайну в Україні / Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2018. № 3. С. 416-420. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2018_3_81 (дата звернення: 15.07.2023).

3. Сиваш І. О. Національний одяг як чинник етнокультури в контексті українського етнодизайну / Мистецтвознавчі записки. 2017. Вип. 31. С. 228-236. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2017_31_26 (дата звернення: 15.07.2022).

4. Станкевич М. Протодизайн, концепції і морфологія дизайну / Михайло Станкевич // Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: збірник статей за ред. М. Яковлева. К.: Фенікс, 2012. С. 122-131.

5. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. / Н. В. Чупріна, Т. В. Струмінська. Київ : КНУТД, 2017. 416 с.

6. Designing Worlds: National Design Histories in an Age of Globalization, edited by Grace LeesMaffei and Kjetil Fallan, vol. 24, Berghahn Books, NEW YORK; OXFORD, 2016. 168 s.

7. Beaulieu, J.-É. (2012). L'ethnodesign: un dialogue entre l'artisanat et le design contemporain. Mémoire de maîtrise en ethnologie et patrimoine (dissertation). Faculté des lettres et sciences humaines, Université Laval, Québec, 121 p., URL: <http://hdl.handle.net/20.500.11794/23445>. (дата звернення: 15.07.2022).

8. Mathieu, J. (2017). À propos d'un design de proximité l'ethnodesign. Les Cahiers des dix, (71), 177–202. <https://doi.org/10.7202/1045199ar>. (дата звернення: 15.07.2022).

9. Adamson, G., Riello, G., & Teasley, S. (Eds.). (2011). Global Design History (1st ed.). Routledge <https://doi.org/10.4324/9780203831977>(дата звернення: 15.07.2022).

Інформаційні ресурси:

1. <http://library.nakkkim.edu.ua> - електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (ресурси вільного доступу, електронні журнали, сайти бібліотек).

2. <http://elib.nakkkim.edu.ua/> - репозитарій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв України.

3. <http://pidruchniki.ws/> - Бібліотека українських підручників.

4. <http://www.nbu.gov.ua> - сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

5. www.nibu.kiev.ua – Національна історична бібліотека України.